

EITT SINDUR UM KÓRSANG Á ÓLAVSØKU

Heri Eysturlíð

Óvist er, nær kór á fyrsta sinni hefur sungið undir Tinghúsinum og í kirkjuni á Ólavsøku. Men nógv bendir á, at hetta gjørdist fastur siður í 1930 í sambandi við minningarhald deyða Ólavs kongs Haraldssonar hins heilaga (also, Ólavur kongur varð skírdur halgimenni, ikki faðir hansara Haraldur kongur. So fingur vit líka tað upp á pláss).

Vit vita, at Thorshavns Sang- og Musikkforening var til longu seint í nítjándu øld, og sambært bløðunum varð Sangfelagið endurreist í 1925 við Jógvani Waagstein (1879-1949), lærara og organisti, sum leiðara.

Eftir áheitan frá Edvardi Mitens, løgtingsformanni, skrivaði Waagstein Ólavsøkukantatuna til minningarhaldið í 1930. Umframt orðini hjá Mitens fevnir kantatan eisini um fosturlandssangin Fjallprúða heim (orð R. Effersøe, lag J. E. Nordblom), og hon endar við sálminum Harra Guð títt dýra navn og æra, ið Føroya próstur um tað mundið (og svágur Jógvans organists Waagstein) Jákup Dahl týddi eftir tað norska sálmaskaldið Petter Dass (men upprunasálmurin er nógv longri, eini tjúgu vers). Lagið er úr Nólsoy, og Waagstein teknaði upp og harmoniseraði.

Bæði manskór og blandað kór sungu í kirkjuni hesa Ólavsøku (sí hjáløgdu mynd við broti úr forsíðusamrøðu við Waagstein í Dimmalætting mikudagin 4/6-1930), m.a. tvey av teim gomlu sálmaløgum, ið Waagstein hevði uppteknað og gav út í nótahæftinum Gomul føroysk sálmaløg árið eftir, í 1931.

Manskórið náddi ikki at syngja meir enn inngangin til Kantatuna, so skipaðu tjóðskaparrebellar vestaneftir fyri "flaggundirhaldi" 😊 og mikið rok stóðst av hesum. Søgur siga, at Sangfelagið fór inn í tinghúsið og framfórði Kantatuna fyri tingmannini, men árið eftir varð hon í øllum førum framförd undir Tinghúsinum. Síðani varð fastur siður í eini tjúgu ár at syngja hana á Ólavsøku, eisini tey ár ið Gunnar Mikkelsen (1905-1993) var leiðari í Sangfelagnum. Tá ið Hans Jákup Højgaard (1904-1992) tók við sum leiðari, gavst hann við hesum siði. Hans Jákup fekst ikki við manskór, - og tey ár, ið hann las til lærara í Danmark seinnu helvt av tjugunum, var hann blivin ikki sørt ávirkaður av tí nýggja antiromantiska mótrákinum, ið tá hevði tikið seg upp m.a. í kirkjuligum høpi, serliga við tí danska kirkjutónleikaranum og tónasmiðinum Thomas Laub sum hugsjónarligum oddvita.

O.u. 1970 varð Ólavsøkukantatan sungin aftur, og síðani hefur kórið sungið hana av og á, tó ikki hvørja Ólavsøku.

Tað tykist, sum at Waagstein og hansara eftirmenn skiltu ímillum tað andaliga og tað verðsliga soleiðis at skilja, at sálmar vórðu sungnir í kirkjuni og fosturlandssangir undir Tinghúsinum. Seinni innfórdu Ólavur Hátún o.a. siðin at byrja sangløgutuna undir tinghúsinum (og seinni á sjálvum Tinghúsvøllinum, eftirsum Ólavsøkukórið vaks so hvørt) við einum sálmi, hetta fyri at samantvinna guðstænastuna og sangløgutuna á Vøllinum og síggja tað sum eina heild.

Tískil byggir tað á góða Ólavsøkutraditiónum, at Ólavsøkukórið leggur fyri í ár við einum av teimum gomlu føroysku sálmaløgum, ið Waagstein á sinni uppteknaði og gav út í bók, og at Jákup Dahl próstur hefur týtt sálmin. Svágrarnir báðir hava sanniliga sett dóm á marga Ólavsøkuguðstænastu.